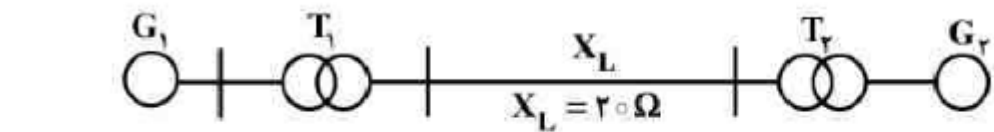

پاسخ سؤال‌های بررسی سیستم‌های قدرت کنکور ارشد ۹۴ دانشگاه‌های دولتی بر اساس کتاب خلاصه درس و حل مسائل

بررسی سیستم‌های قدرت دکتر عیدانی

<http://www.eidiani.ir/daryaft.htm>

۷۹- در شکل زیر مقدار امپدانس ژنراتور G_2 و خط انتقال X_L در مبنای مقادیر پایه ژنراتور G_1 به ترتیب چند

G_1	T_1	G_2	T_2
$\begin{cases} 100 \text{ MVA} \\ 20 \text{ kV} \\ 0.1 \end{cases}$	$\begin{cases} 80 \text{ MVA} \\ 20/400 \text{ kV} \\ 0.05 \end{cases}$	$\begin{cases} 60 \text{ MVA} \\ 18 \text{ kV} \\ 0.1 \end{cases}$	$\begin{cases} 50 \text{ MVA} \\ 20/400 \text{ kV} \\ 0.08 \end{cases}$

(۱) ۱/۲۵ و ۰/۱۲۵

(۲) ۰/۱۲۵ و ۰/۱۲۵

(۳) ۱/۲۵ و ۱/۲۵

(۴) ۰/۱۲۵ و ۰/۱۲۵

پاسخ سؤال ۷۹- گزینه ۲ درست است. طبق فرمول (۱-۲۸) کتاب، مبنایها از ترانس‌ها با نسبت تبدیل رد می‌شوند و برای خط داریم:

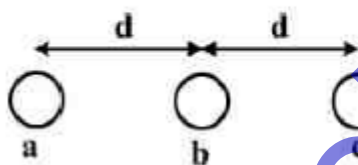
$$Z_b = \frac{(400k)^2}{100M} = 1600 \Rightarrow X_L^{p.u.} = \frac{20}{1600} = 0.0125$$

تا اینجا گزینه درست پیدا شده است

$$X_{g2}^{new} = 0.08 \left(\frac{18k}{20k} \right)^2 \left(\frac{100M}{60M} \right) = 0.135$$

طبق فرمول (۱-۳۰) کتاب، گزینه انتخابی قطعی می‌شود

۸۰- در خط سه فاز زیر اگر $r = e^{-1}$ متر باشد و اندوکتانس خودی ناشی از فاز a ، $\frac{1}{4}$ اندوکتانس متقابل فازهای a

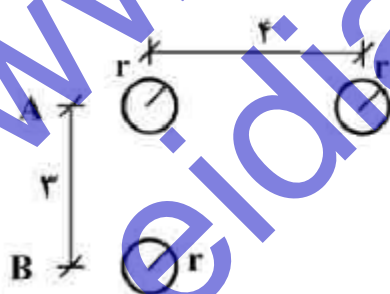
و c باشد، d چند متر است؟

(۱) ۰/۵ (۲) $8 \times e^4$ (۳) $16 \times e^4$ (۴) $32 \times e^4$

پاسخ سؤال ۸۰- گزینه ۱ درست است. طبق فرمول (۲-۱۹) و اینکه خط‌ها توپر فرض می‌شود (فرمول ۲-۸)

$$\frac{L_{aa}}{L_{ac}} = \frac{1}{4} \Rightarrow \left(\text{Ln} \frac{1}{D_s} \right) = \frac{1}{4} \left(\text{Ln} \frac{1}{2d} \right) \Rightarrow \frac{1}{D_s} = \left(\frac{1}{2d} \right)^{0.25} \Rightarrow \frac{1}{e^{0.25}} = 1 \Rightarrow d = 0.5$$

۸۱- در خط تک فاز شکل زیر، ظرفیت خازنی واحد طول (C_{AB}) بین مجموعه هادی‌های A و هادی

برگشت B چقدر است؟

شعاع هادی‌ها: $r = 1$

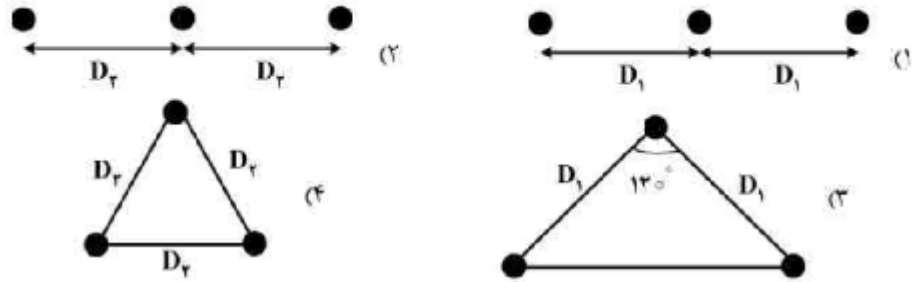
(۱) $\frac{\pi \epsilon_0}{\ln \sqrt{15}}$ (۲) $\frac{2\pi \epsilon_0}{\ln \frac{15}{2}}$ (۳) $\frac{2\pi \epsilon_0}{\ln \sqrt{15}}$ (۴) $\frac{2\pi \epsilon_0}{\ln \sqrt{15}}$

پاسخ سؤال ۸۱- گزینه ۳ درست است. طبق فرمول (۲-۸۳) داریم:

$$GMD = \sqrt{3 \times \sqrt{3^2 + 4^2}} = \sqrt{15}, \quad GMR_A = \sqrt{4r} = 2, \quad GMR_B = r = 1$$

$$C_{AB} = \frac{\pi \epsilon_0}{\text{Ln} \frac{GMD}{\sqrt{GMR_A GMR_B}}} = \frac{\pi \epsilon_0}{\text{Ln} \frac{\sqrt{15}}{\sqrt{2}}} = \frac{\pi \epsilon_0}{2 \text{Ln} \frac{15}{2}} = \frac{2\pi \epsilon_0}{\text{Ln} \frac{15}{2}}$$

۸۲- یک خط انتقال به طول ۱۰۰ کیلومتر، همواره بار زیادی را عبور می‌دهد. در صورتی که سطح مقطع هادی‌های مورد استفاده در طرح‌های زیر یکسان باشد، کدام طرح بهترین پیشنهاد است؟ ($D_2 = 1.5D_1$)

پاسخ سؤال ۸۲- گزینه ۳ درست است. چندین بار این سؤال در کنکورهای قبل به شکل‌های مختلف تکرار شده است. چون خط کوتاه است پس خازن خط تأثیر ندارد و چون خط پربار است سلف خط مهم‌ترین پارامتر می‌شود. پس باید سلف خط حداقل باشد و در نتیجه باید GMD به GMR خط حداقل باشد. داریم:

$$\frac{GMD_1}{GMR_1} = \frac{\sqrt[3]{D_1 \cdot D_1 \cdot 2D_1}}{r} = \frac{D_1 \sqrt[3]{2}}{r}$$

$$\frac{GMD_2}{GMR_2} = \frac{D_2 \sqrt[3]{2}}{r} = \frac{1.5D_1 \sqrt[3]{2}}{r}$$

$$\frac{GMD_3}{GMR_3} = \frac{\sqrt[3]{D_1 \cdot D_1 \cdot D_1 \sqrt{3}}}{r} = \frac{D_1 \sqrt[3]{3}}{r}$$

$$\frac{GMD_4}{GMR_4} = \frac{D_2}{r} = \frac{1.5D_1}{r}$$

۸۳- در یک خط انتقال بلند به طول l ، اگر داشته باشیم:

Z_{sc} = امپدانس دیده شده از ابتدای خط، وقتی انتهای خط، اتصال کوتاه باشد.

Z_{oc} = امپدانس دیده شده از ابتدای خط، وقتی انتهای خط، مدار باز باشد.

در این صورت، ثابت انتشار خط بر حسب l و Z_{sc} و Z_{oc} کدام است؟

$$\gamma = \sqrt{Z_{sc} \cdot Z_{oc}} \quad (f) \quad \gamma = \ln \sqrt{Z_{sc} \cdot Z_{oc}} \quad (g) \quad \gamma = \frac{1}{l} \tanh^{-1} \left[\frac{Z_{sc}}{Z_{oc}} \right] \quad (h) \quad \gamma = \frac{1}{l} \ln \left[\frac{\sqrt{Z_{sc}} - \sqrt{Z_{oc}}}{\sqrt{Z_{oc}} + \sqrt{Z_{sc}}} \right] \quad (i)$$

پاسخ سؤال ۸۳- گزینه ۲ درست است. طبق فرمول (۳-۲۷) و مدل خط بلند (۳-۷) داریم:

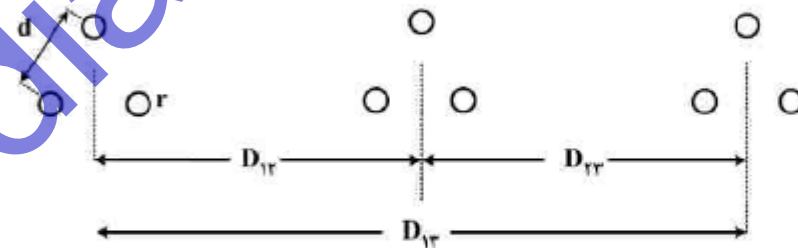
$$\frac{Z_{sc}}{Z_{oc}} = \frac{\frac{B}{A}}{\frac{A}{C}} = \frac{BC}{A^2} = \frac{(\sinh(\gamma l))^2}{(\cosh(\gamma l))^2} = (\tanh(\gamma l))^2 \Rightarrow \gamma l = \tanh^{-1} \left(\sqrt{\frac{Z_{sc}}{Z_{oc}}} \right)$$

۸۴- خط سه فاز شکل زیر با جابجایی کامل فازها را در نظر بگیرید. مشخصات «هر هادی» از این فرار است: نوپ، شعاع r متر و مقاومت R اهم بر متر.

اگر این خط به صورت یک خط کوتاه با طول a کیلومتر مدل‌سازی شود، ثابت B در ماتریس انتقال

$$T = \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix}$$

کدام است؟ فاصله هادی‌ها در باندل را d متر و فرکانس را 50 هرتز در نظر بگیرید.

$$Ra \times 10^3 + j\pi \times 10^{-7} a \cdot \ln \frac{\sqrt{D_{1T} \cdot D_{2T} \cdot D_{1T}}}{\sqrt{e^{-\gamma} \cdot rd^2}} \quad (f) \quad \frac{1}{3} Ra \times 10^3 + j\pi \times 10^{-7} a \cdot \ln \frac{\sqrt{D_{1T} \cdot D_{2T} \cdot D_{1T}}}{\sqrt{e^{-\gamma} \cdot rd^2}} \quad (g)$$

$$\frac{1}{3} Ra \times 10^3 + j\pi \times 10^{-7} a \cdot \ln \frac{\sqrt{D_{1T} \cdot D_{2T} \cdot D_{1T}}}{\sqrt{e^{-\gamma} \cdot rd^2}} \quad (h) \quad Ra \times 10^3 + j\pi \times 10^{-7} a \cdot \ln \frac{\sqrt{D_{1T} \cdot D_{2T} \cdot D_{1T}}}{\sqrt{e^{-\gamma} \cdot rd^2}} \quad (i)$$

پاسخ سؤال ۸۴- گزینه ۴ درست است. خیلی ساده است. مقاومت خط در طول خط ضرب شده و تقسیم بر ۳ می شود (خط موازی) پس

داریم: $\frac{1}{3} R_a \times 10^3$ پس گزینه ۱ و ۴ درست است و برای راکتانس خط داریم:

$$jL\omega \times 10^3 = j(2 \times 10^{-7} \ln \frac{GMD}{GMR})(2\pi \times 100) \times 10^3 a = j2\pi \times 10^{-2} a \ln \frac{GMD}{GMR}$$

پس فقط گزینه ۴ درست است

۸۵- یک خط انتقال با ضرایب عمومی ABCD را در نظر بگیرید، در ابتدای این خط انتقال یک خازن سری قرار داده می شود. سپس این خازن در انتهای خط انتقال قرار داده می شود. تحت این دو آزمایش، کدام یک از

ضرایب عمومی کل خط انتقال تحت تاثیر قرار نمی گیرد؟
D (۴) C (۳) B (۲) A (۱)

پاسخ سؤال ۸۵- گزینه ۳ درست است. طبق فرمول (۲۰-۳) و (۱۵-۳)، دو حالت را با هم مقایسه می کنیم و داریم:

$$\begin{bmatrix} 1 & z \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A+zC & B+zD \\ C & D \end{bmatrix} \quad \text{and} \quad \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & z \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A & Az+B \\ C & Cz+D \end{bmatrix}$$

فقط گزینه C ثابت مانده است

۸۶- یک خط انتقال تک فاز با امپدانس $Z = R + jX \Omega$ در هر فاز، دارای ولتاژهای ابتدا و انتها به ترتیب برابر با

V_S و V_R است. کدام گزینه برای بیشینه توان انتقالی صحیح است؟ ($Z = \sqrt{R^2 + X^2}$)

$$\frac{V_R^2}{Z^2} \left[\frac{ZV_S}{V_R} - R \right] \quad (۴) \quad \frac{V_R^2}{Z^2} \left[\frac{V_S R}{V_R} - Z \right] \quad (۳) \quad \frac{V_R^2}{Z} \left[\frac{ZV_S}{V_R} - R \right] \quad (۲) \quad \frac{V_R^2}{Z} \left[\frac{V_S R}{V_R} - Z \right] \quad (۱)$$

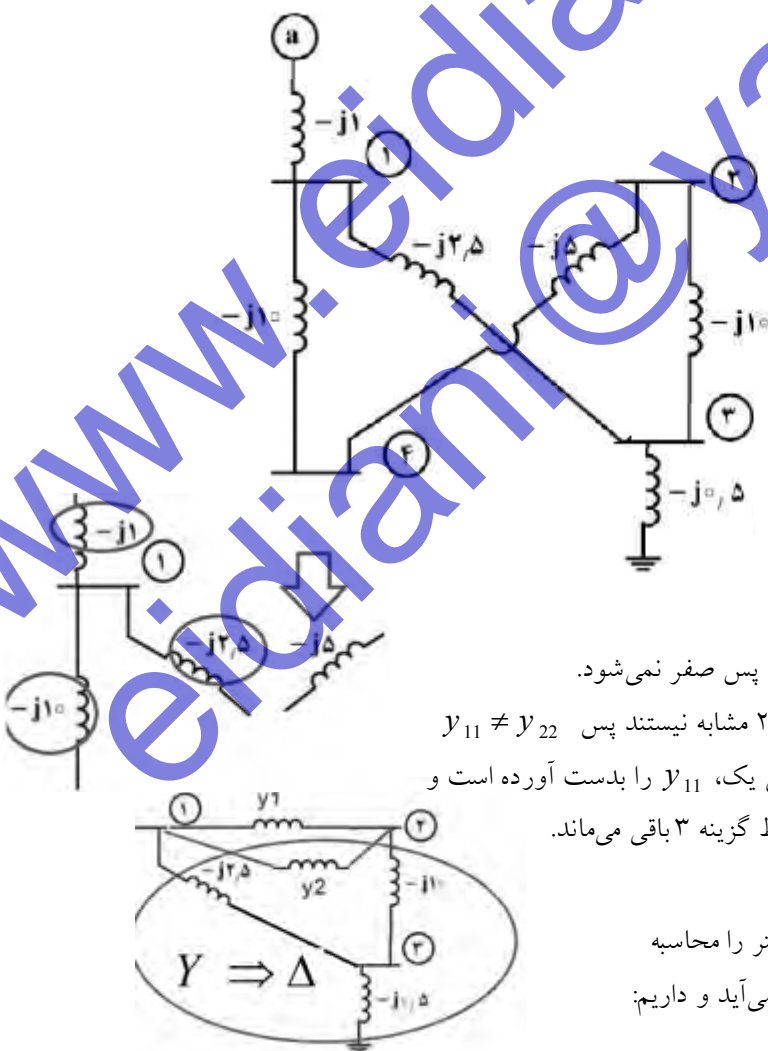
پاسخ سؤال ۸۶- گزینه ۴ درست است. از روش تستی استفاده می کنیم. فرض می کنیم $R=0 \Rightarrow Z=X$ باشد و توان ماکزیمم در این

حالت می شود $\frac{V_S V_R}{X}$ (۱-۶) و داریم:
1) $-V_R^2$, 2) $V_S V_R$, 3) $-\frac{V_R^2}{X}$, 4) $\frac{V_S V_R}{X}$

۸۷- در شبکه قدرت شکل زیر، اگر $\begin{bmatrix} I_1 \\ I_2 \end{bmatrix} = Y_{bus} \begin{bmatrix} V_1 \\ V_2 \end{bmatrix}$ باشد، کدام است؟ (مقادیر روی خطوط بر حسب

ادمیتانس نوشته شده اند.)

$$\begin{aligned} & j \begin{bmatrix} -15 & 5 \\ 5 & -15 \end{bmatrix} \quad (۱) \\ & j \begin{bmatrix} -12.5 & 2.5 \\ 2.5 & -12 \end{bmatrix} \quad (۲) \\ & j \begin{bmatrix} -6 & 5 \\ 5 & -5.5 \end{bmatrix} \quad (۳) \\ & j \begin{bmatrix} 0 & 10 \\ 10 & 0 \end{bmatrix} \quad (۴) \end{aligned}$$

پاسخ سؤال ۸۷- گزینه ۳ درست است. اول روش تستی:

گزینه ۴ غلط است چون به باس ۱ و ۲ ادمیتانس وصل است پس صفر نمی شود.

گزینه یک غلط است چون ادمیتانس های متصل به باس ۱ و ۲ مشابه نیستند پس $Y_{11} \neq Y_{22}$

گزینه ۲ غلط است چون از جمع سه ادمیتانس متصل به باس یک، Y_{11} را بدست آورده است و

خط $(-j5)$ را در نظر نگرفته است پس غلط است و فقط گزینه ۳ باقی می ماند.

راه حل دقیق.

چون Y_{12} تمام گزینه ها با هم متفاوت است ابتدا این پارامتر را محاسبه

می کنیم. Y_{12} از ادمیتانس سری بین $(-j5)$ و $(-j10)$ بدست می آید و داریم:

$$\frac{1}{y_1} = \frac{1}{-j10} + \frac{1}{-j5} = \frac{3}{-j10} \Rightarrow y_1 = -j3.3$$

حال با تبدیل ستاره به مثلث ادمیتانس (y2) بدست می آید. این دو ادمیتانس با هم موازی اند و با هم جمع می شوند. و منفی این جمع، y12

$$\frac{1}{y_2} = z_2 = \frac{j2 \times j0.1 + j2 * j0.4 + j0.1 * j0.4}{j2} = j \frac{1.04}{2} \Rightarrow y_2 \approx -j2$$

خواهد شد. و داریم:

$$y_{12} = -j2 + (-j3.3) \approx -j5$$

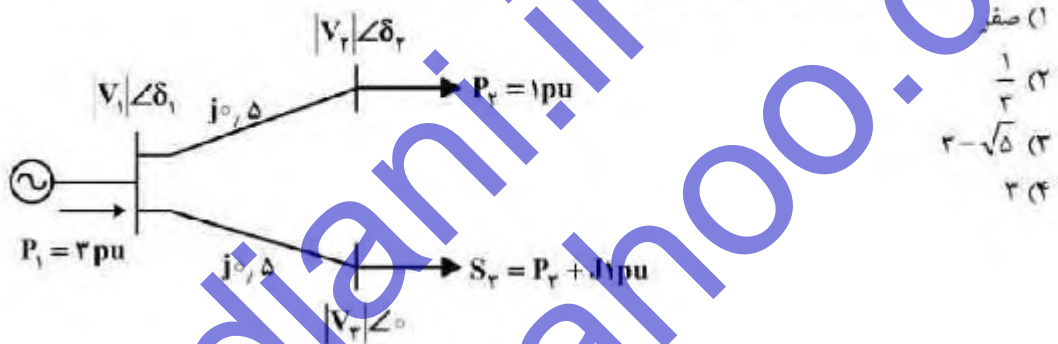
۸۸- مطالعات بخش بار در حالت های کم باری و پر باری، به ترتیب به چه سنظورهایی انجام می گیرد؟

ع	(۱) نیاز خازن گذاری و تشخیص نقاط افت ولتاژ	ع	(۱) نیاز خازن گذاری و تشخیص نقاط افت ولتاژ
د	(۲) تشخیص اضافه ولتاژ باس ها و نیاز به خازن گذاری	د	(۲) تشخیص اضافه ولتاژ باس ها و نیاز به خازن گذاری
ز	(۳) تشخیص اضافه ولتاژ و نیاز به راکتور جریان موازی	ز	(۳) تشخیص اضافه ولتاژ و نیاز به راکتور جریان موازی
ع	(۴) نیاز به راکتور جریان موازی و تشخیص نقاط اضافه ولتاژ	ع	(۴) نیاز به راکتور جریان موازی و تشخیص نقاط اضافه ولتاژ

پاسخ سوال ۸۸- گزینه ۲ درست است. به گزینه های درست و غلط دقت کنید.

۸۹- در سیستم قدرت شکل زیر می خواهیم درصد تنظیم ولتاژ باس ۳ برابر ۵۰٪ باشد، مقدار توان راکتور مورد

نیاز تریقی این باس چقدر است؟ ولتاژ باس ۳ در بار کامل ۱pu فرض شود.

- (۱) صفر
(۲) 1/3
(۳) 2 - sqrt(5)
(۴) 2

پاسخ سوال ۸۹- گزینه ۳ درست است. با استفاده از فرمول (۳-۲۳) و این گفته که (V3fl = 1) داریم:

$$R\% = 50\% = \frac{1}{2} = \frac{V_{3nl} - V_{3fl}}{V_{3fl}} \Rightarrow 0.5 = \frac{V_{3nl} - 1}{1} \Rightarrow V_{3nl} = 1.5$$

البته ولتاژ باس ۳ در حالت بی باری برابر با ولتاژ باس ۱ است (چرا؟) $V_{3nl} = 1.5 = V_1$ پس بار ۳ در حالت بار کامل باید به صورت

$$P_1 = P_2 + P_3 \Rightarrow 3 = 1 + P_3 \Rightarrow P_3 = 2$$

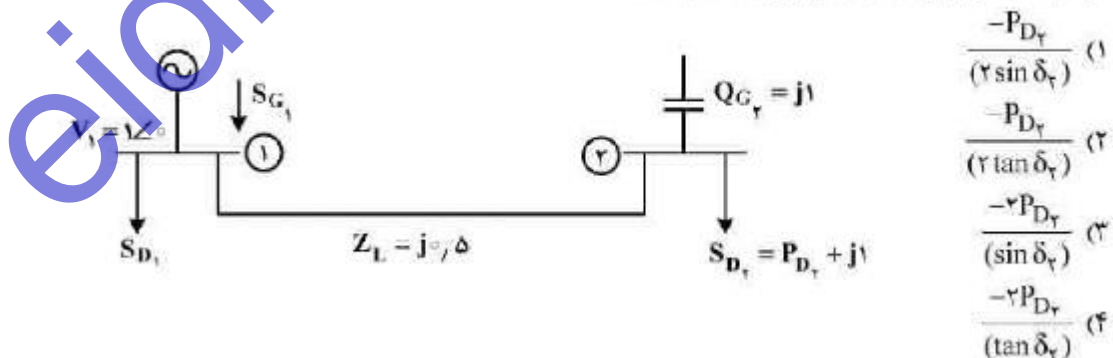
مقدار خازن اضافه شده است و داریم:

$$S_3 = \bar{V}_3 \bar{I}_3^* \Rightarrow 2 + j(1-x) = 1 \bar{I}_3^* \Rightarrow \bar{I}_3 = 2 - j(1-x)$$

$$KVL \Rightarrow \bar{V}_1 = (j0.5)(2 - j(1-x)) + 1 = j + 0.5 - 0.5x + 1 = 1.5 - 0.5x + j$$

$$\Rightarrow V_1^2 = (1.5 - 0.5x)^2 + 1 = (1.5)^2 = \frac{9}{4} \Rightarrow (1.5 - 0.5x)^2 = \frac{5}{4} \Rightarrow 1.5 - 0.5x = \frac{\sqrt{5}}{2} \Rightarrow 3 - x = \sqrt{5} \Rightarrow x = 3 - \sqrt{5}$$

۹۰- در شبکه شکل زیر مقدار ولتاژ باس ۲ کدام است؟

- (۱) -PD2 / (2 sin delta_2)
(۲) -PD2 / (2 tan delta_2)
(۳) -2PD2 / (sin delta_2)
(۴) -2PD2 / (tan delta_2)

$$P_{D2} = \frac{1 \times V_2}{0.5} \sin(0 - \delta_2) \Rightarrow V_2 = -\frac{P_{D2}}{2 \sin(\delta_2)}$$

پاسخ سوال ۸۹- گزینه ۳ درست است. طبق فرمول (۱-۳۸) داریم: